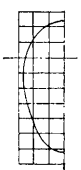
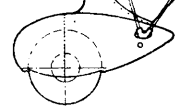

Řez A-A

| A | B |

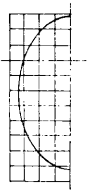

| C |

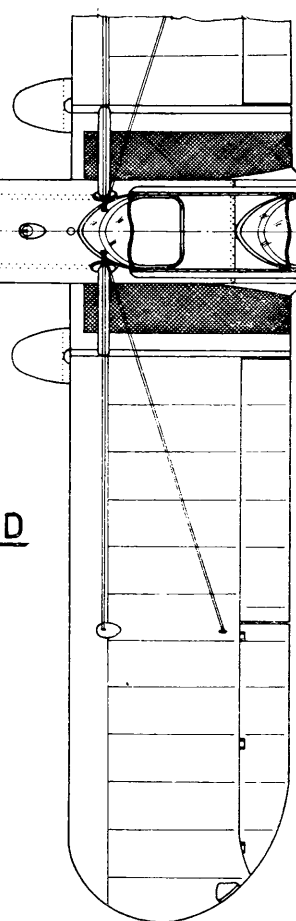
Řez D-D

Řez B-B

D

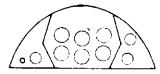

D

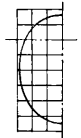
Přední palubní deska

Zadní palubní deska

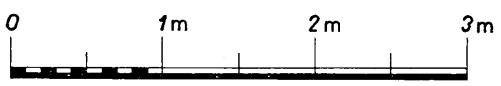

Řez C-C

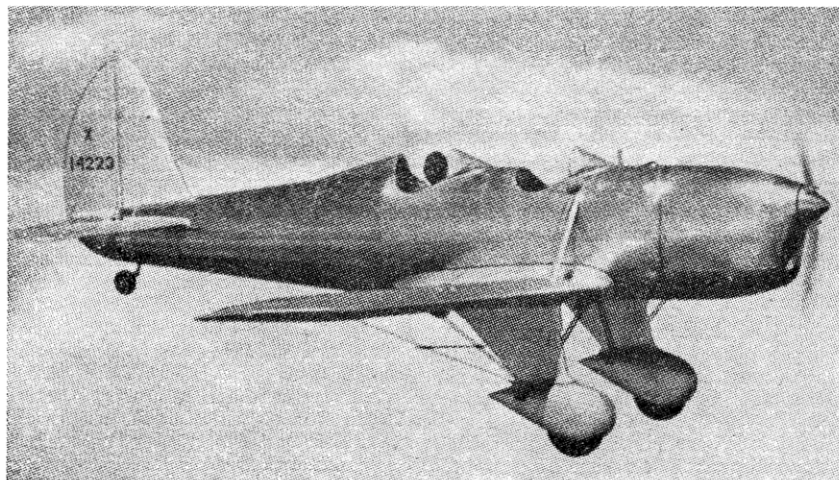
RYAN
S-T

M 1:50

RYAN S-T

americké cvičné letadlo

V současné době koncentrace amerického leteckého průmyslu je firma Ryan Aeronautical Company celkem neznámá. Jak by také ne, když i proslulý Douglas se musel sloučit s firmou Mc Donnell, aby obstál v čim dál tím tvrdší konkurenci. A tak nyní Ryan A. C. má už jen asi pět tisíc zaměstnanců, kteří jsou ještě rozděleni do tří samostatných pracovních skupin – letecké, raketové a elektronické. Letecká skupina se nyní zajímá jenom o kolmo startující a přistávající letadla, jako byl např. Ryan Vertijet (viz monografie L+K) a v současné době je to Ryan XV-5B pro program NASA.

Klasické plošníky Ryan patří nenávratně minulosti, která ale byla opravdu slavná. Vzpomeňme jen „Spirit of St. Louis“, se kterým Lindberg přeletěl v roce 1927 poprvé Atlantický oceán bez zastávky z New Yorku do Paříže.

V roce 1934 přišel Ryan s novou pokrokovou kovovou konstrukcí skořepinového trupu, kterou použil u modelu S-T (Sport-Trainer), čímž rázem upoutal pozornost amerického leteckého světa. S-T byl lehký dvojsedadlový dolnoplošník se slabým motorem o 95 k za reklamní cenu 3,985 dolarů, z něhož časem vznikla celá typová řada. Nejprve to byl S-T-A s motorem o 125 k (armádní označení XPT-16, kde PT značí Primary Trainer) a po něm řada: PT-16, PT-20, PT-20A, PT-21, NR-1,

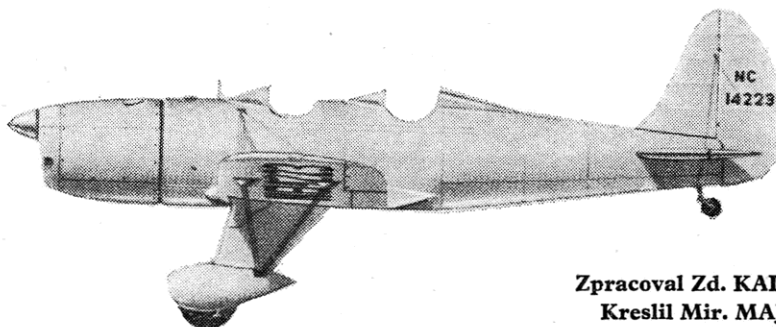
vycházející z modelu S-T-M, a dále PT-22, PT-22A a C, vycházející zase z modelu S-T-3. Po stránce draku šlo o malíčkosti, až na modely S-T-3, které měly mírně šípová křídla. Uvedené typy se lišily hlavně zástavbou různých řadových i hvězdicových motorů.

V roce 1939 počíná na S-T školit americká armáda, sériová výroba se rozbíhá naplno a končí až v r. 1942. Za tuto poměrně krátkou dobu bylo vyrobeno asi 1300 letadel série S-T, včetně modifikací, kterých bylo 21 (!). Ještě v roce 1967 mělo v USA letovou licenci přes 100 letadel typu PT-22.

duralový nosník jsou navlečena lisovaná plechová žebra a potah je opět plátěný.

Přistávací zařízení tvoří zajímavě řešený dvojkolý podvozek. Podvozkový tlumič s vidlicí kola je v křídle zachycen kyvně. Celá vidlice kola je stabilizována výkyvným ramenem, jehož zadní část je uchycena pevnou vzpěrou do zadní části gondoly. Kola jsou rozměru 18×8,3. Otočná ostruha je opatřena kolem o \varnothing 8".

Motorová skupina. Vzduchem chlazený řadový invertní čtyřválec Menasco B-4 o 95 k při 2000 ot/min pohání pevnou dřevěnou vrtuli o průměru 74" (asi

Zpracoval Zd. KALÁB
Kreslil Mir. MAJER

TECHNICKÝ POPIS

Ryan S-T je jednomotorový dvojsedadlový celokovový vyztužený dolnoplošník s pevným dvojkolým podvozkem.

Křídlo je neobvyklé konstrukce. Na dvou dřevěných nosnících jsou navlečena plechová lisovaná žebra, náběžná část až po přední nosník je kryta hliníkovým plechem. Křídélka i přistávající klapky jsou zhotoveny obdobně, celek je potažen plátnem. Profil křídla je NACA 2412. Křídlo je vyztuženo jednak krátkou vzpěrou proti podvozkové noze, jednak dvěma dráty shora od trupu a dvěma od kývačkového závěsu podvozku.

Trup eliptického průřezu je celokovový, poloskořepinový. Pilotní prostory jsou otevřené, opatřené jen malými oblými pilotními štítky. Velmi jednoduchá palubní deska je vybavena jen nejnútnejšími přístroji pro kontrolu letu a chodu motoru. Řízení je pákové. Sedadla jsou plechová, uzpůsobená pro sedací padák.

Ocasní plochy jsou polosamonosné, stabilizátor je vyztužen dráty jak ke spodní části trupu, tak i ke kýlové ploše. Konstrukce je obdobou křídla: na trubkový

1,88 m). Ve spodní části motorového krytu je umístěn olejový chladič. Palivová nádrž, umístěná za požární stěnou před předním pilotním sedadlem, je opatřena jednoduchým plovákovým palivoznakem.

Zbarvení. Prototyp S-T byl celý stříbrný. Na obou stranách směrovky a na pravém křídle shora (na levém zdola) měl označení NC 14223. Na levém křídle shora (na pravém zdola) byl nápis RYAN.

Armádní letadla Ryan měla trup a podvozkové kryty stříbrné, křídla, kýlovku a vodorovnou ocasní plochu jasně žluté, směrovku s modrým svislým pruhem a vodorovnými červenobílými pruhy. Horní část trupu před pilotem byla matně černá. Na křídlech byly kruhové vojenské výstavné znaky, na bocích trupu ještě označení útvaru. (Další výběr barevných provedení včetně celé řady uvádí Profile Publications Nr. 158).

Technická data a výkony: rozpětí křídla 9,13 m, celková délka 6,54 m, výška 3,65 m. Nosná plocha 11,55 m²; prázdná váha 464 kg, vzletová váha 715 kg. Max. rychlost 225 km/h, cestovní 192,5 km/h; stoupavost 4,06 m/s; praktický dostup 4,575 m; dolet 645 km.

